

Yhteinen strategia
sosiaalisen suojelun uudistamiseksi

SISÄLLYSLUETTELO

TIIVISTELMÄ	3
1. JOHDANTO	5
2. UUSI YMPÄRISTÖ	7
2.1. Taloudellinen integraatio: sisämarkkinat ja yhteinen raha.....	7
2.2. Luxemburgin prosessi ja työllisyyden suuntaviivat	9
2.3. Laajentumisen tuomat haasteet	11
3. KOHTI YHTEISTÄ STRATEGIAA SOSIAALISEN SUOJELUN UUDISTAMISEKSI	12

TIIVISTELMÄ

Jäsenvaltioiden sosiaalisen suojelun järjestelmien on vastattava lukuisiin huomattaviin yhteisiin haasteisiin, joihin kuuluu esimerkiksi tarve sopeutua työelämän muutoksiin, uusiin perherakenteisiin sekä tulevien vuosikymmenten aikana tapahtuviin merkittäviin väestörakenteen muutoksiin. Samalla sosiaalisen suojelun järjestelmien on löydettävä tasapaino kansalaisten selkeästi toivoman sosiaalisen suojelun korkean tason ylläpitämisen ja julkisten palveluiden tehokkuuteen ja budjettikuriin liittyvien vaatimusten välille.

Tähän on pyritty löytämään ratkaisuja koko 1990-luvun ajan EU:n tasolla käytyjen keskustelujen avulla. Keskustelujen tuloksena syntyi ensin vuonna 1992 neuvoston suositus sosiaalisen suojelun tavoitteiden ja toimintalinjojen lähentämisestä. Suosituksessa vahvistettiin jälleen, että vastuu sosiaalisen suojelun järjestelmien organisoinnista ja rahoittamisesta kuuluu jäsenvaltioille. Komissio käynnisti seurantatoimena vuonna 1995 keskustelun sosiaalisen suojelun tulevaisuudesta ja antoi vuonna 1997 tiedonannon sosiaalisen suojelun nykyaikaistamisesta ja kohentamisesta EU:ssa. Keskustelun seurauksena jäsenvaltiot ja EU:n toimielimet pääsivät yksimielisyyteen siitä, että sosiaalisen suojelun järjestelmiä on uudistettava, jotta sosiaalinen suojele voisi jatkaa perinteisen ja arvostetun tehtävänsä hoitamista muuttuvassa eurooppalaisessa yhteiskunnassa.

Sosiaalisen suojelun järjestelmien uudistaminen on uuden vuosituhannen kynnyksellä tapahtuvan taloudellisen ja poliittisen kehityksen vuoksi entistä kiireellisempää. Tähän kehitykseen sisältyvät talous- ja rahaliiton vakauden ja kasvun edellytyksenä oleva tiukka makroekonominen talouskuri, Euroopan työllisyysstrategian mukainen sitoumus muuttaa sosiaalisen suojelun järjestelmiä työllisyyttä suosiviksi ja tarve vahvistaa sosiaalisen suojelun asemaa osana Euroopan unionin yhteisiä arvoja unionin laajentuessa. Nämä tekijät lisäävät entisestään jäsenvaltioiden ja EU:n toimielinten välisen yhteisen keskusteluprosessin merkitystä.

Komissio ehdottaa tässä tiedonannossaan, että keskustelussa siirryttäisiin nyt uuteen vaiheeseen.

- Tiedonannossa on tarkoitus esittää luettelo tiivistetyn yhteistyön tavoitteista. Sen perustana on neljä yleiseen uudistamishaasteeseen sisältyvää päätavoitetta:
 - työnteon tekeminen kannattavaksi ja toimeentulon takaaminen
 - eläkkeiden turvaaminen ja eläkejärjestelmien ylläpidettävyyden varmistaminen
 - syrjäytymisen torjuminen
 - korkealaatuisen ja ylläpidettävissä olevan terveydenhuollon varmistaminen.
- Strategian tukena toimivat tehostetut tiedonvaihtomenetelmät ja toimintatapojen kehityksen seuranta. Tällä tavoin keskustelulle saadaan enemmän julkisuutta ja poliittista painoa. Jäsenvaltiot nimeävät korkeita virkamiehiään toimimaan prosessin yhteyshenkilöinä.

- Komissio julkaisee vuosittain uudenlaisen sosiaalista suojelua koskevan kertomuksen, joka perustuu jäsenvaltioiden lähettämiin tietoihin.
- Kertomus annetaan vuosittain neuvoston käsiteltäväksi.

Komissio pyytää neuvostoa hyväksymään sosiaalisen suojelun järjestelmiä koskevan yhteisen strategian, joka perustuu edellä mainittuihin yhteisiin tavoitteisiin, tiedonvaihtomenetelmiin ja kehityksen seurantaan. Lisäksi komissio pyytää erityisesti Euroopan parlamenttia, talous- ja sosiaalikomiteaa ja alueiden komiteaa ottamaan kantaa tähän asiaan. Komissio toivoo myös, että työmarkkinaosapuolet, sosiaaliturvalaitokset ja kansalaisjärjestöt osallistuvat keskusteluun.

1. JOHDANTO

Sosiaalisen suojelun järjestelmät vaikuttavat merkittävästi yksilöiden ja perheiden elämään koko Euroopan unionissa sekä tukevat yhteiskunnan ja talouden kehitystä. Järjestelmillä turvataan ihmisten toimeentulo vaikeina aikoina, ja niiden avulla ihmisten on helpompi hyväksyä taloudelliset ja yhteiskunnalliset muutokset sekä osallistua niihin. Euroopan unionin sosiaalisen suojelun järjestelmien perusrakennetta ei pidä aliarvioida. Sosiaaliturvamenot ovat 28,5 prosenttia yhteisön bruttokansantuotteesta. Suurin osa (63 prosenttia) sosiaaliturvamenosta aiheutuu eläkkeistä ja terveydenhuollosta. Sosiaalisen suojelun järjestelmien toteuttamien tulonsiirtojen merkitys on erittäin suuri: ilman sosiaalisista syistä tehtäviä tulonsiirtoja lähes 40 prosenttia kotitalouksista eläisi suhteellisessa köyhydessä, kun tämä määrä on vero- ja sosiaalietuuksien ansiosta vain 17 prosenttia¹.

Tiedonannon tavoitteena on jatkaa ja syventää yhteistä keskustelua ja pohdintaa Euroopan unionin sosiaalisen suojelun tilasta, tavoitteesta ja tulevista haasteista. Lähtökohtana on kolme neuvoston ja komission viime vuosien aikana hyväksymää asiakirjaa, jotka esitellään seuraavaksi.

Neuvosto antoi vuonna 1992 suosituksen sosiaalisen suojelun tavoitteiden ja toimintatapojen lähentämisestä². Suosituksessa määritettiin ns. lähentämisstrategia, joka muodostui pääasiassa yhteisten tavoitteiden yksilöimisestä. Suosituksen mukaan yhteiset tavoitteet toimisivat ohjaavina periaatteina järjestelmiä kehitettäessä. Samalla suosituksessa kuitenkin korostettiin sitä, että jäsenvaltiot voivat yhä vapaasti päättää järjestelmiensä rahoituksesta ja organisoinnista. Jäsenvaltioiden järjestelmät pohjautuvat yhteisiin arvoihin ja tavoitteisiin, jotka on esitelty suosituksessa. Neuvoston suosituksessa sosiaalinen suojele katsottiin erottamattomaksi osaksi eurooppalaista yhteiskuntamallia ja unionin poliittista säännöstöä. Suosituksen jälkeen komissio on julkaissut kolme kertomusta sosiaalisesta suojelusta Euroopassa. Niissä verrataan jäsenvaltioiden järjestelmien kehitystä suosituksen periaatteisiin³.

Suositus vaikutti myös komission seuraavaan aloitteeseen nimeltä *Sosiaalisen suojelun tulevaisuus: taustaa eurooppalaiselle keskustelulle*⁴, jossa ehdotettiin käsiteltäviksi monia aiheita, kuten työmarkkinoihin, väestörakenteeseen, sukupuoleen ja liikkuvuuteen liittyviä kysymyksiä. Aloitteessa korostettiin, että jäsenvaltiot pyrkivät suosituksessa asetettuihin tavoitteisiin eri tavoin. Niiden

¹ Lähde: Sosiaalinen suojele Euroopassa 1997. Suhteellinen köyhyys on tässä määritetty 50 prosentiksi kansallisista suhteutetuista keskituloista (European Community Household Panel Data).

² Sosiaalisen suojelun tavoitteiden ja toimintatapojen lähentämisestä 27 päivänä heinäkuuta 1992 annettu neuvoston suositus (92/442/ETY).

³ Viimeksi on ilmestynyt vuoden 1997 kertomus Sosiaalinen suojele Euroopassa (KOM(1998) 243 lopullinen).

⁴ Komission tiedonanto sosiaalisen suojelun tulevaisuudesta: taustaa eurooppalaiselle keskustelulle (KOM(95) 466 lopullinen).

kohtaamat haasteet ovat kuitenkin samanlaisia. Aloite käynnisti vuonna 1996 vilkkaan keskustelun, jossa peruslähtökohtana ollut yhteisen keskustelun mahdollistaminen sai laajaa kannatusta. Kaikki jäsenvaltiot, muut EU:n toimielimet⁵, muut kansainväliset organisaatiot, eurooppalaiset sosiaaliturvalaitokset, työmarkkinaosapuolet ja lukuisat kansalaisjärjestöt osallistuivat tähän keskusteluun.

Maaliskuussa 1997 julkaistussa tiedonannossa *Sosiaalisen suojelun nykyaikaistaminen ja kohentaminen Euroopan unionissa*⁶ tarkasteltiin yhä selvempää yksimielisyyttä siitä, että sosiaalisen suojelun järjestelmät eivät ole taloudellinen taakka, vaan ne voivat toimia tuottavana tekijänä saamalla aikaan taloudellista ja poliittista vakautta sekä auttamalla Euroopan taloutta toimimaan tehokkaammin ja joustavammin ja näin ollen myös loppujen lopuksi tuottamaan parempia tuloksia. Samalla tuotiin esille se, että järjestelmien toimintarakenteita on pikaisesti uudistettava. Järjestelmähän on luotu useimmissa tapauksissa vuosikymmeniä sitten hyvin erilaisia taloudellisia ja yhteiskunnallisia oloja varten. Sosiaalisen suojelun järjestelmiä on muutettava erityisesti vastaamaan paremmin uutta yhteiskunnallista ja taloudellista toimintaympäristöään, jossa työn luonne muuttuu, väestön ikääntyy, naiset ja miehet osallistuvat yhteiskunnan toimintaan yhtäläisesti ja työntekijöiden vapaa liikkuvuus lisääntyy. Tämän toisen tiedonannon nimestä *Sosiaalisen suojelun nykyaikaistaminen ja kohentaminen* käy ilmi, että uudistusprosessissa on tarkoituksena sopeuttaa järjestelmät uusiin vaatimuksiin *käyttämällä olemassa olevia resursseja tehokkaammin*, ei heikentämällä sosiaalisen suojelun tasoa. Korkeatasoinen sosiaalinen suojele on tärkeä tekijä sekä sosiaalisen yhteenkuuluvuuden että talouden kehityksen kannalta.

Edellä selostettu käsitys on saanut laajaa kannatusta. Alankomaiden, Luxemburgin, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Itävallan puheenjohtajuuskaudella järjestettiin merkittäviä konferensseja, joissa syvennyttiin aiheen eri näkökohtiin. Komission tiedonantoa käsiteltiin myös Euroopan parlamentissa ja talous- ja sosiaalikomiteassa⁷. Tiedonannosta keskusteltiin myös työmarkkinaosapuolten kanssa.

Brysselissä kesäkuussa 1998 järjestetyssä sosiaalipolitiikan eurooppalaisessa foorumissa myös kansalaisjärjestöt kannattivat uudistuksia suojelun ylläpitämiseksi ja vahvistamiseksi.

Tämän perusteella voidaan sanoa, että on tunnustettu tosiasia, että vahvat sosiaalisen suojelun järjestelmät ovat erottamaton osa eurooppalaista yhteiskuntamallia, joka perustuu siihen vakaumukseen ja kokemukseen, että taloudellinen ja

⁵ Talous- ja sosiaalikomitean lausunto komission tiedonannosta neuvostolle ja Euroopan parlamentille sosiaalisen suojelun tulevaisuudesta: taustaa eurooppalaiselle keskustelulle, 28.11.1996 (1400/96).

⁶ Komission tiedonanto sosiaalisen suojelun nykyaikaistamisesta ja kohentamisesta Euroopan unionissa (KOM(97) 102).

⁷ Euroopan parlamentin päätöslauselma komission tiedonannosta sosiaalisen suojelun nykyaikaistamisesta ja kohentamisesta Euroopan unionissa (A4-0291/97) ja talous- ja sosiaalikomitean lausunto komission tiedonannosta sosiaalisen suojelun nykyaikaistamisesta ja kohentamisesta Euroopan unionissa, 10.–11. joulukuuta 1997 (1397/97).

yhteiskunnallinen kehitys kulkevat rinnakkain toisiaan vahvistavina tekijöinä. Sosiaalinen suojele tarjoaa köyhyydessä eläville turvaverkon. Sen lisäksi se osaltaan vahvistaa sosiaalista yhteenkuuluvuutta suojelemalla ihmisiä monilta sosiaalisilta riskeiltä. Se voi auttaa sopeutumista työmarkkinoiden uusiin vaatimuksiin ja siten osaltaan parantaa talouden suorituskykyä. Sosiaalinen suojele on tuottava tekijä. Sosiaalisen suojelelun uudistamisen tavoitteena on hyödyntää mahdollisimman hyvin sen kykyä toimia juuri tuottavana tekijänä.

Vuoden 1997 tiedonannossa käsiteltyjen väestörakenteen, työmarkkinoiden ja perherakenteiden muuttumisen lisäksi nykytilanteeseen vaikuttavat monet merkittävät EU:n toimielimiin kohdistuvat muutokset. Tällaisia muutoksia ovat mm.

(i) yhtenäismarkkinoiden toteuttaminen ja yhteisen rahan käyttöönotto 1. tammikuuta 1999

(ii) Amsterdamin sopimuksen ratifioiminen, erityisesti uusi työllisyyttä koskeva osasto ja uusi oikeusperusta sosiaalisen syrjäytymisen torjumiseksi

(iii) laajentumisvalmistelut ja päätös aloittaa neuvottelut Keski- ja Itä-Euroopan maiden ja Kyproksen kanssa.

Sosiaalisen suojelelun ja edellä mainittujen unionin rakenteeseen vaikuttavien muutosten vuorovaikutus on hyvin monitahoista. Tässä tiedonannossa käsitellään tämän seurauksia ja tehdään ehdotuksia siitä, miten jäsenvaltiot ja komissio voivat yhdessä ryhtyä syventämään yhteistyötä sosiaalisen suojelelun järjestelmien uudistamiseksi.

2. UUSI YMPÄRISTÖ

2.1. Taloudellinen integraatio: sisämarkkinat ja yhteinen raha

Euroopan taloudellinen integraatio eteni uuteen vaiheeseen, kun yhteinen raha otettiin käyttöön 1. tammikuuta 1999. Talous- ja rahaliitto on luonut ympäristön, joka osaltaan edistää rahajärjestelmän vakautta ja talouskasvua: inflaatio on alle kaksi prosenttia, julkinen talous on paljon aiempaa terveempi ja jäsenvaltioiden valuuttojen vaihtokurssit on määrätty kiinteiksi.

On selvää, että talous- ja rahaliiton tuomat, taloudelliseen ympäristöön kohdistuvat merkittävät muutokset vaikuttavat strategioihin, joilla edistetään kasvua, työllisyyttä ja hintojen vakautta. Lisäksi ne korostavat erityisesti terveen julkisen taloudenpidon ja työmarkkinoiden uudistamisen tärkeyttä. Näiden kahdella alan toiminta keskittyy julkisen talouden kestävään kehitykseen ja menojen, verojen ja sosiaalikulujen rakenteen muuttamiseen työllisyyden ja uusien työpaikkojen syntymisen tukemiseksi ja niillä on merkittäviä vaikutuksia sosiaaliseen suojeleluun.

Suosituksessa jäsenvaltioiden ja yhteisön talouspolitiikan laajoiksi suuntaviivoiksi 1999⁸ jäsenvaltioita kehoitetaan muun muassa (i) tarkistamaan eläke- ja terveydenhoitojärjestelmiä niin, että jäsenvaltiot selviävät väestön ikääntymisestä aiheutuvasta sosiaalimenojen rahoitustaakasta ja kykenevät vaikuttamaan tulevaan työvoiman tarjontaan, (ii) tarkistamaan ja muuttamaan verotus- ja etuusjärjestelmiä niin, että ne aktiivisesti tukevat työllisyyttä ja uusien työpaikkojen syntyä, (iii) huolehtimaan inhimilliseen pääomaan tehtävien investointien rahoituksesta ja muusta aktiivisesta työmarkkinapolitiikasta, ottaen kuitenkin huomioon kansallinen budjettitilanne, ja (iv) keventämään yleistä verorasitusta ja erityisesti matalapalkkaisten työntekijöiden verokiilaa siten, että valtion menoja pienennetään ja verotusta kohdistetaan ympäristöön, energiaan ja kulutukseen.

Talous- ja rahaliiton luoma rahapoliittisesti vakaa tilanne antaa jäsenvaltioille hyvän perustan, jonka varassa ne voivat tarttua haasteeseen ja muuttaa sosiaalisen suojelun järjestelmät luotettaviksi ja mahdollisiksi ylläpitää. Suotuisa tilanne on parantanut erityisesti unionin kykyä talouskasvuun ja työpaikkojen syntyyn, mikä on välttämätöntä sosiaalisen suojelun ylläpidon kannalta. Lisäksi nyt voidaan tarkastella sosiaalisen suojelun järjestelmien tulevia tarpeita entistä avoimemmin ja rationaalisemmin. Tulevien tarpeiden arviointi on yhä tärkeämpää väestön ikääntyessä.

Talous- ja rahaliiton aiheuttama taloudellisen integraation syveneminen nopeuttaa jo nyt nähtävissä olevaa rakennemuutosta Euroopan unionin taloudessa ja näin parantaa sen kilpailuasemaa. Resurssien jakautumisessa talouden eri alojen välillä tapahtuu luultavasti muutoksia, jotka edellyttävät kaikilta talouden toimijoilta erittäin paljon joustavuutta ja sopeutuvuutta. Rakennemuutoksen edut ja haitat jakautuvat tietenkin epätasaisesti eri toimijoiden kesken. Monet henkilöt saattavat joutua aiempaa epävarmempaan taloudelliseen tilanteeseen ja alttiiksi sosiaalisille riskeille. Lisäksi heiltä voi puuttua taitoja, joita tulevaisuuden työmarkkinoilla tarvitaan, jolloin heidän voi olla vaikea sopeutua uuteen tilanteeseen ja uusiin vaatimuksiin. Taloudellista rakennemuutosta voidaan helpottaa työllisyys- ja sosiaalipoliittisin toimenpitein, joilla varmistetaan joustavuuden ja suojelun välinen tasapaino. Sosiaalinen suojele voi auttaa työntekijöitä omaksumaan uudenlaisen työn organisoinnin ja uudet työaikajärjestelyt sekä hankkimaan uusia taitoja, jotka helpottavat sopeutumista työmarkkinoiden uusiin vaatimuksiin.

Koska jäsenvaltioiden kansantaloudet ovat talous- ja rahaliiton vaikutuksesta aiempaa riippuvaisia toisistaan, sosiaalinen suojele on entistä enemmän jäsenvaltioiden yhteinen asia. Yhdessä jäsenvaltiossa tehdyt sosiaalisen suojelun järjestelmien muutokset kiinnostavat myös muita jäsenvaltioita ja yhden jäsenvaltion tekemillä muutoksilla voi olla vaikutuksia myös muihin.

⁸ Luonnos Ecofin-neuvoston raportiksi jäsenvaltioiden ja yhteisön talouspolitiikan laajoista suuntaviivoista, liitetty puheenjohtajamaan päätelmiin Kölnin Eurooppa-neuvoston 3.–4. kesäkuuta 1999 pidetystä kokouksesta.

Talous- ja rahaliitto ei sinänsä aseta kyseenalaiseksi jo kauan tunnustettua tilannetta, jossa kullakin jäsenvaltiolla on ensisijainen vastuu oman järjestelmänsä organisoinnista ja rahoituksesta. Koska eri jäsenvaltioiden talouspolitiikkojen on kuitenkin oltava toisiinsa sopivia ja toisiaan tukevia, talous- ja rahaliitto lisää tarvetta yhteisen strategian luomiseksi myös sosiaalisen suojelun uudistamista varten. Yhteisen strategian luominen on jäsenvaltioiden yhteisen edun mukaista.

2.2. Luxemburgin prosessi ja työllisyyden suuntaviivat

Amsterdammassa pidetyssä Eurooppa-neuvoston kokouksessa ja Luxemburgissa pidetyssä Eurooppa-neuvoston ylimääräisessä työllisyyskokouksessa tehdyt sopimukset Euroopan työllisyysstrategian kehittämisestä ja toteuttamisesta ovat merkittävästi lisänneet jäsenvaltioiden ja EU-toimielinten yhteistyötä työllisyysasioissa. Tämän vaikutukset sosiaaliseen suojeluun ovat valtavat. Työllisyyden lisääminen, eli se että yhä useammat ihmiset ovat työssä ja entistä parempia työpaikkoja on tarjolla, on tärkeä keino lisätä hyvinvointia ja torjua syrjäytymistä. Näin työllisyyden paraneminen vaikuttaa sosiaalipolitiikan muutamien tärkeimpien tavoitteiden saavuttamiseen. Työssä käyvien määrän kasvu on erittäin tärkeää myös sosiaalisen suojelun järjestelmien tulevan toimivuuden kannalta, varsinkin kun väestön ikääntyminen asettaa järjestelmille yhä kovempia vaatimuksia. Euroopan työllisyysstrategiassa korostettu aktiivinen työllisyyspolitiikka asettaa omat lisähaasteensa sosiaaliselle suojelulle ja edellyttää, että eri jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikkojen on oltava yhtenäisiä.

Euroopan työllisyysstrategian kehityksessä on keskeistä työllisyyspolitiikan ja sosiaalisen suojelun välisen tiiviin yhteyden tunnustaminen. Komission 28. huhtikuuta 1999 antamassa tiedonannossa "Työllisyyttä tukeva yhteisön politiikka"⁹ korostetaan tarvetta varmistaa, että työllisyyspolitiikka ja sosiaalinen suojelu muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden.

Euroopan työllisyysstrategia: sosiaalisen suojelun tehtävät

Monet vuoden 1999 työllisyyden suuntaviivoista koskevat joko suoraan tai epäsuoraan sosiaalisen suojelun järjestelmiä ja sitä, miten järjestelmät voidaan tehdä työllisyyttä suosiviksi.

Suuntaviivan 3 mukaan jäsenvaltioiden on nostettava työllistettävyyttä lisäävien aktiivisten toimenpiteiden kohteina olevien henkilöiden määrää. **Aktivoivien toimenpiteiden** on kohdistuttava yksilöiden tarpeisiin, mikä edellyttää tehokkaasti toimivaa yhteyttä sosiaalietuuksia myöntävien viranomaisten ja työllisyysviranomaisten välillä. Voi myös olla välttämätöntä tarkistaa etuuksien myöntämisperusteita, jotta henkilön oikeus saada etuus ja henkilön käytettävissä olo koulutusta tai muita toimenpiteitä varten ovat hyvässä tasapainossa.

⁹ Tiedonanto työllisyyttä tukevasta yhteisön politiikasta (KOM(1999 167)).

Suuntaviivan 4 tavoitteena on muuttaa verotus- ja etuusjärjestelmien painopistettä siten, että ne **kannustavat** työttömiä etsimään ja ottamaan vastaan työtä ja työnantajia luomaan uusia työpaikkoja. Lisäksi siinä korostetaan, että kaiken työmarkkinapolitiikan, myös sosiaalisen suojelun, on kannustettava vanhoja työntekijöitä pysymään työmarkkinoilla.

Myös yrittäjiä ja työnantajia kannustavat tekijät on otettava huomioon, kun sosiaalisen suojelun järjestelmistä tehdään työllisyyttä suosivampia. Suuntaviivassa 10 jäsenvaltioita kehoitetaan vähentämään huomattavasti työllistävien yritysten yleiskustannuksia ja hallinnollista taakkaa. Suuntaviivassa 11 kehoitetaan vähentämään erityisesti vero- ja sosiaaliturvajärjestelmästä johtuvia esteitä itsenäiseksi ammatinharjoittajaksi ryhtymiselle¹⁰. Suuntaviivassa 14 kehoitetaan asettamaan tavoitteita, joiden avulla asteittain vähennetään työhön kohdistuvaa verorasitusta ja välillisiä työvoimakustannuksia etenkin vähän ammattitaitoa vaativan ja heikosti palkatun työn osalta kuitenkin vaarantamatta "sosiaaliturvajärjestelmien taloudellista tasapainoa".

Sosiaalisen suojelun järjestelmien uudistamisessa on painotettava järjestelmien sisältämiä välineitä, jotka kannustavat tuensaajia lähtemään työmarkkinoille, iäkkäitä työntekijöitä jatkamaan työskentelyä mahdollisen varhaiseläkkeelle siirtymisen sijaan ja työnantajia ja yrittäjiä luomaan uusia työpaikkoja. Vain tällä tavoin jäsenvaltiot voivat päästä edellä mainittuihin tavoitteisiin.

Työn ja perhe-elämän yhteensovittamisesta suuntaviivoissa korostetaan, että asianmukainen tuki lastenhoidon järjestämiselle on tärkeää sekä miesten että naisten työelämään osallistumisen kannalta. Tähän kuuluvat muun muassa sapattivapaat, vanhempainloma, osa-aikatyö ja joustavat työaikajärjestelyt. Suuntaviivassa 21 jäsenvaltioita kehoitetaan edistämään perhettä tukevaa toimintaa, johon kuuluvat kohtuuhintaiset, helposti saatavat ja laadukkaat hoitopalvelut lapsille ja muille huollettaville. Suuntaviivassa 22 edellytetään, että jäsenvaltiot tutkivat, miten voitaisiin asteittain vähentää esteitä, jotka vaikeuttavat miesten ja naisten paluuta työelämään. Naisten osuuden lisääminen työmarkkinoilla on väestörakenteen muutoksen vuoksi yksi Euroopan työllisyysstrategian tärkeistä tavoitteista. Näillä toimilla voidaan siksikin vaikuttaa talouden tuotantokykyyn merkittävästi.

Vuoden 1999 yhteiseen työllisyyskertomukseen sisältyy katsaus työllisyysstrategian toteutumisesta edellä mainittujen, sosiaalisen suojelun järjestelmiin vaikuttavien suuntaviivojen osalta.

Työllisyysasteen nostaminen voi helpottaa sosiaalisen suojelun ylläpitoa

Euroopan työllisyysstrategia liittyy myös sosiaalisen suojelun järjestelmien rahoitukseen, joka on jäsenmaissa yksi merkittävimmistä ongelmista

¹⁰ Myös yritysten toimintaolosuhteiden yksinkertaistamista käsittelevä työryhmä (BEST-ryhmä) käsitteli asiaa loppukertomuksessaan ja pyysi jäsenvaltioita yksinkertaistamaan sosiaaliturvajärjestelmiensä hallintoa. ("Yrittäjyyden ja kilpailukykyyn edistäminen" – Komission vastaus BEST-ryhmän kertomukseen ja suosituksiin, KOM(1998) 550.)

sosiaalisen suojelun tulevaisuuden kannalta. Strategian yksi pääkohde eli koko Euroopan unionissa vallitseva alhainen työllisyysaste murentaa sosiaalisen suojelun järjestelmien rahoituksen perustaa. Tämä on erittäin suuri ongelma väestön ikääntyessä. Alhaisen työllisyyden ja sosiaaliseen suojeluun kohdistuvan paineen välillä on ikääntyvien työntekijöiden osalta erityinen vuorovaikutussuhde. Koko unionissa alle puolet 55–64-vuotiaista miehistä on työssä. Tämän vuoksi menetetään vero- ja sosiaalimaksutuloja samalla, kun varhaiseläkkeet nostavat järjestelmistä aiheutuvia kustannuksia.

Nykyistä korkeampi työllisyysaste on välttämätön, jotta voidaan varmistaa järjestelmien ja varsinkin eläkejärjestelmien toimivuus. Tämän vuoksi on välttämätöntä muuttaa monissa jäsenvaltioissa vallitsevaa käytäntöä, jossa työntekijämäärää vähennetään tukemalla aikaista poistumista työmarkkinoilta varhaiseläkkeiden ja muiden sosiaalisen suojelun järjestelmien avulla. Viimeaikaisissa eläkeuudistuksissa tavoitteena on ollut hillitä kustannusten kasvua esimerkiksi nostamalla lakisääteistä eläkeikää, liittämällä varhaiseläkejärjestelmiin asianmukaisia vakuutusmatematiikkaan perustuvia sääntöjä sekä lisäämällä työajan ja eläkejärjestelyjen joustavuutta. Sosiaalisen suojelun järjestelmistä on poistettava tekijät, jotka kannustavat ikääntyviä työntekijöitä poistumaan työmarkkinoilta varhain. Syynä eivät ole ainoastaan varhaiseläkkeistä aiheutuvat kustannukset, vaan myös se, että varhaiseläkejärjestelmä ei sovi syrjimättömyyden ja aktiivisena ikääntymisen tavoitteisiin¹¹.

Päätelmänä voidaankin todeta, että Euroopan työllisyysstrategian onnistunut toteuttaminen edellyttää jäsenvaltioiden ja koko unionin tasolla, että strategian rinnalla toteutetaan sitä täydentävä sosiaalisen suojelun uudistus. Komissio pyrkii varmistamaan, että näiden kahden prosessin välillä on erittäin paljon yhtymäkohtia.

2.3. Laajentumisen tuomat haasteet

Historiallinen tilaisuus ja suuri haaste

Keski- ja Itä-Euroopan maiden liittyminen on Euroopan unionille sekä suuri tilaisuus että haaste sosiaalisen suojelun alalla. Tuleva laajentumiskierros poikkeaa olennaisesti aiemmista laajentumisista. Euroopan unioni ei ole koskaan käynyt liittymisneuvotteluja yhtä aikaa niin monen maan kanssa. Lisäksi näiden maiden väestömäärä on suuri, tulotaso on huomattavasti unionia alhaisempi ja talouden rakenne on erilainen.

- Kyseisten 10 valtion yhteenlaskettu väestömäärä on 105 miljoonaa, joka on noin 28 prosenttia Euroopan unionin tämänhetkisestä väestöstä.
- Kaikkien 10 valtion yhteenlaskettu euromääräinen bruttokansantuote on alle 4 prosenttia Euroopan unionin bruttokansantuotteesta.

¹¹ Komission tiedonanto "Kaikenikäisten Eurooppaan" (KOM(1999) 221).

- Työpaikkojen jakautuminen talouden eri sektoreiden kesken eroaa merkittävästi nykyisten jäsenvaltioiden tilanteesta.

Uudistetut sosiaalisen suojelun järjestelmät helpottavat uusien jäsenvaltioiden integraatiota

Sosiaalisen suojelun järjestelmät ovat jo nyt merkittävässä asemassa Keski- ja Itä-Euroopan maissa (KIE-maat), sillä ne tasoittavat talouden siirtymävaiheen vaikutuksia ja vakauttavat poliittista tilannetta. Useimmissa KIE-maissa tulotaso laskee siirtymävaiheen alussa. Nyt tulot ovat noususuunnassa, mutta ne ovat yhä huomattavasti alemmat kuin unionin köyhimmissäkään jäsenvaltioissa. Ero on vieläkin suurempi, jos tulotasoa verrataan unionin keskiarvoon. Köyhyys ja puute ovat levinneet entistä laajemmalle työttömyyden lisääntymisen vuoksi. Yhtenäismarkkinoihin liittyminen lisää KIE-maiden kilpailupaineita, jotka entisestään kiihdyttävät talous- ja rakennemuutosta. Tämän vuoksi nykyisten ja uusien jäsenvaltioiden onnistunut taloudellinen integrointi on haaste molemmille osapuolille. Hakijamaiden sosiaalisen suojelun uudistaminen on tärkeä väline integraation helpottamiseksi.

Hakijamaiden on jäsenyyteen valmistautuessaan pyrittävä luomaan tehokkaita sosiaalisen suojelun järjestelmiä sekä omaksuttava sosiaalisen suojelun järjestelmien yhteensovittamista ja yhdenvertaista kohtelua koskeva yhteisön säännöstö.

3. KOHTI YHTEISTÄ STRATEGIAA SOSIAALISEN SUOJELUN UUDISTAMISEKSI

Edellä kuvattujen kehityssuuntausten vuoksi sosiaalinen suojele on yhä enenevässä määrin jäsenvaltioiden yhteinen asia. Muutokset lisäävät jo vuoden 1992 suosituksessa esille tuotua tarvetta pohtia yhdessä, kuinka sosiaalisen suojelun järjestelmiä voidaan uudistaa.

Maaliskuussa 1999 Euroopan parlamentti kehotti komissiota toimimaan siten, että "käynnistetään prosessi, jossa sosiaaliturvaan liittyvät tavoitteet ja politiikat yhteensovitetaan vapaaehtoisesti eurooppalaisen työllisyysstrategian mallin mukaisesti".¹²

Komission mielestä nyt on aika syventää nykyistä yhteistyötä unionissa, koska sen avulla jäsenvaltioiden on helpompi uudistaa sosiaalista suojelela onnistuneesti ja laatia *yhteinen poliittinen suunnitelma* Euroopan unionin sosiaalisesta suojelelusta.

Yhteinen strategia sosiaalisen suojelelun uudistamiseksi

Komissio ehdottaakin, että luodaan yhteinen strategia sosiaalisen suojelelun uudistamiseksi. Aloitteessa otetaan huomioon vuonna 1992 annetusta neuvoston suosituksesta käynnistynyt prosessi: vuoden 1992 suosituksessa yhteistyölle ja

¹² Päätöslauselma komission kertomuksesta neuvostolle, Euroopan parlamentille, talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle: Sosiaalinen suojelele Euroopassa vuonna 1997 (A4-0099/99).

tavoitteille määritettiin peruseriaatteet, komission ensimmäinen tiedonanto käynnisti yhteisen keskustelun aiheesta ja vuonna 1997 annetussa tiedonannossa keskustelu rajattiin tiettyihin tärkeimpiin aiheisiin. Nyt käsillä olevassa tiedonannossa on esitetty luettelo päätavoitteista, jotka perustuvat suoraan tähän keskusteluprosessiin.

Ehdotetun strategian tavoitteena on syventää jäsenvaltioiden ja EU-toimielinten välistä yhteistyötä. Keinoiksi ehdotetaan kokemusten vaihtoa, keskustelua eri toimintatavoista ja meneillään olevien muutosten seurantaan parhaiden toimintatapojen yksilöimiseksi.

Neljä laajaa tavoitetta

Komissio käyttää pohjana tähän mennessä käytyä keskustelua, edellisessä tiedonannossa nimeltä "Sosiaalisen suojelun nykyaikaistaminen ja kohentaminen" esitettyjä seikkoja ja Luxemburgin prosessin yhteydessä käytyjä keskusteluja ja ehdottaa neuvostolle neljää laajaa tavoitetta, joilla ohjataan tulevaa toimintaa. Tähän mennessä on selvää, että jäsenvaltioita eniten huolestuttavat ongelmat ovat seuraavat: miten tehdä sosiaalisen suojelun järjestelmistä enemmän työllisyyttä tukevia, miten selviytyä väestön ikääntymisestä, miten torjua syrjäytymistä ja miten tarjota korkealaatuisia terveydenhuoltopalveluja kokonaiskustannuksia nostamatta. Miesten ja naisten yhtäläisiin mahdollisuuksiin liittyvät näkökulmat otetaan huomioon kaikissa neljässä tavoitteessa.

Komissio pyytää neuvostoa antamaan virallisen hyväksyntänsä näille tavoitteille, joita voidaan käyttää tulevien keskustelujen perustana:

- Työnteon tekeminen kannattavaksi ja toimeentulon takaaminen

Työmarkkinat ovat nykyään luonteeltaan hyvin erilaisia kuin silloin, kun jäsenvaltiot loivat sosiaalisen suojelun järjestelmänsä: korkea kokonaistyöttömyys, työttöminä olevista suuri osa nuoria, naisia ja pitkäaikaistyöttömiä, "ikäntyvien" sukupolvien alhainen työllisyysaste, sapattivapaat ja omasta tahdosta riippumattomat katkokset taloudelliseen toimintaan, muuttuvat perherakenteet, uudenlaisten työjärjestelyjen kuten osa-aikatyön ja määräaikaisten työsopimusten yleistyminen ja teknologian nopean kehityksen edellyttämä jatkuva taitojen täydentäminen. Kaikkien näiden tekijöiden vuoksi pelkät perinteiset sosiaalisen suojelun muodot, kuten toimeentulon takaaminen, eivät enää riitä. Näihin muutoksiin sopeutuminen edellyttää uuden tasapainon löytämistä suojelun ja joustavuuden välille sekä oikeuksien ja velvollisuuksien välille. Järjestelmien on tarjottava työntekijöille ja työnhakijoille aktiivista apua, jolla parannetaan erityisesti työnsaantimahdollisuuksia ja soveltuvuutta työmarkkinoiden vaatimuksiin. Lisäksi järjestelmiin on luotava voimakkaita kannustimia työntekoon, ja työnteosta on tehtävä kannattavaa.

- Vero- ja etuusjärjestelmät on tehtävä sellaisiksi, että työn vastaanottaminen kannattaa. Työnantajia ja yrittäjiä on kannustettava luomaan työpaikkoja ja työllistymismahdollisuuksia. Sosiaalinen suojelu ja yhteisön hyvinvointi riippuvat talouden suorituskyvystä ja korkeasta työllisyysasteesta. Tämä vuoksi sosiaalinen suojelu ei saa koskaan vaikeuttaa talouselämää asettamalla esteitä työnteolle, koulutukselle, liikkuvuudelle, työpaikkojen luomiselle tai yrittäjyydelle.

- Sosiaalisen suojelun järjestelmien on pystyttävä vastaamaan uudenlaisten työjärjestelyjen kuten osa-aikatyön ja määräaikaisten työsopimusten yleistymiseen sekä itsenäisen ammatinharjoittamisen merkityksen lisääntymiseen.
- Ihmisten on voitava luottaa siihen, että heidän toimeentulonsa on turvattu, kun he tarttuvat muuttuvan työelämän haasteisiin. Sosiaalisen suojelun järjestelmät voivat taata riittävän tulotason ja aktiivisesti auttaa ihmisiä pääsemään hetkittäisten työttömyysjaksojen yli siten, ettei tilanne johda pitkäaikaistyöttömyyteen.
- Sosiaalisen suojelun pitäisi auttaa työn ja perhe-elämän yhtensovittamisessa. Perheille annettava tuki ja mahdollisuus sekä työhön että perhe-elämään ei ole ainoastaan tasa-arvokysymys, vaan myös taloudellisesti välttämätöntä väestörakenteen muutoksen vuoksi.
- Sosiaalisen suojelun rahoituksessa on kansallisten säännösten ja käytäntöjen mukaisesti otettava huomioon järjestelmien tarvitsemat riittävät resurssit niille asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi, vältettävä ylisuurten sosiaaliturvamaksujen ja työn verotuksen aiheuttamia työllisyyteen kohdistuvia haittavaikutuksia sekä noudatettava budjettikuria.

- Eläkkeiden turvaaminen ja eläkejärjestelmien ylläpidettävyyden varmistaminen

Päätavoitteena on oltava, että ihmisille taataan luotettavalla tavalla rahoitettu ja riittävä eläke. Tämän vuoksi eläkejärjestelmien on oltava sellaisia, että ne voidaan ylläpitää, ja niiden avulla on voitava taata eläkkeensaajille kunnollinen korvaava toimeentulo. Tämä saattaa edellyttää sitä, että löydetään tarvittava tasapaino rahastoitujen eläkejärjestelmien ja jakojärjestelmien välille. Ikääntyvän sukupolven taloudellisen hyvinvoinnin lisäksi on tärkeää varmistaa, että ikääntyvät voivat yhä osallistua yhteiskuntaelämään ja saada väriä eläkevuosiinsa. Tämä tavoite voi toteutua ainoastaan, jos siihen valmistaudutaan jo nuorempana ja jos sitä tuetaan sopivilla etuus- ja eläkejärjestelmiin sisältyvillä kannustimilla, joilla tuetaan työelämässä pysymistä, elinikäistä oppimista ja ennaltaehkäisevää terveydenhuoltoa.

- Väestön ikääntymisen vaikutukset sosiaalisen suojelun järjestelmiin on pyrittävä ennakoimaan. Tässä tarvitaan toimintaa, jossa yhdistyvät tehokkaasti työmarkkinoihin, eläkejärjestelmään, muuhun sosiaaliseen suojeluun (erityisesti terveydenhuoltoon ja pitkäaikaishoitoon) sekä naisten ja miesten yhtäläisiin mahdollisuuksiin liittyvät toimenpiteet.
- Eläkejärjestelmien rakenteen ja uudistuksen on oltava sellaisia, että ne eivät kannusta vetäytymään työmarkkinoilta ennenaikaisesti. Järjestelmien on kannustettava käyttämään joustavia eläkejärjestelyjä ja edistettävä ikääntyvien aktiivista osallistumista yhteiskuntaelämään.
- Aktiivisena ikääntymisen tavoite ei liity vain ikääntyville suunnattuihin toimiin, vaan se vaikuttaa suoraan myös työikäiseen väestöön suunnattuihin toimiin.
- Erityishuomiota on kiinnitettävä ikääntyvien naisten köyhyysongelmaan, joka johtuu naisten alhaisesta työssäkäyntiasteesta ja perherakenteiden muuttumisesta.

- Syrjäytymisen torjuminen

Sosiaalinen suojelu ja muut poliittiset välineet ovat merkittävässä asemassa torjuttaessa syrjäytymistä. Sosiaalisen suojelun järjestelmien avulla ihmisille voidaan tarjota minimitoimeentulon takaavat etuudet, asunto ja terveyspalvelut sekä helpottaa mahdollisimman laajaa osallistumista yhteiskunnan toimintaan. Niitä, jotka voivat päästä työmarkkinoille, on tuettava asianmukaisin toimenpitein työmarkkinoille pääsyssä.

- Varmistetaan tehokkaat turvaverkot, jotka muodostuvat minimitoimeentulon takaavista etuuksista ja liitännäistoimista ja joilla pyritään torjumaan tehokkaasti köyhyyttä sekä yksilöiden ja perheiden syrjäytymistä.
- Keskitytään ennaltaehkäisyyn, jossa etusijalla ovat passiivisten toimenpiteiden sijaan aktiiviset toimenpiteet. Tarjotaan kannustimia ja väyliä työmarkkinoille ja yhteiskuntaan integroitumiseen.
- Sosiaalinen suojelu on osa kattavaa integroitua lähestymistapaa sosiaalisen syrjinnän torjunnassa, johon kuuluvat kaikki asiaan liittyvät toiminta-alueet ja tahot.

- Korkealaatuisen ja ylläpidettävissä olevan terveydenhuollon varmistaminen

Kaikkien olisi voitava hyötyä järjestelmistä, jotka edistävät terveydenhoitoa, huolehtivat sairaanhoidosta ja tarjoavat hoito- ja kuntoutuspalveluja niitä tarvitseville. Euroopan terveydenhuoltojärjestelmillä on erittäin suuri vaikutus, mikä näkyy siinä, että yhteisön väestö on terveempi kuin koskaan aikaisemmin. Terveyspalvelujen kysyntä on kuitenkin kasvussa, ja tämä kehitys jatkuu ikääntyvien osuuden kasvaessa koko Euroopassa. Uusia lääketieteen keksintöjä tehdään koko ajan, ja ne voivat olla suureksi avuksi, mutta samalla ne lisäävät terveydenhuollon kustannuksia. Taakkaa voidaan keventää ehkäisemällä terveysongelmia ennalta erityisesti siten, että edistetään terveellisempiä elämäntapoja.

- Parannetaan terveydenhuollon tehokkuutta, jotta tavoitteisiin päästään käytettävissä olevien määrärahojen puitteissa. Tämän vuoksi on varmistettava, että lääketieteellistä tietoa ja teknologiaa käytetään mahdollisimman tehokkaasti ja että jäsenvaltioiden yhteistyötä eri toimintatapojen ja tekniikoiden arvioinnissa lisätään.
- Varmistetaan, että kaikilla on mahdollisuus käyttää korkealaatuisia terveyspalveluja, ja vähennetään terveyteen liittyvää eriarvoisuutta.
- Parannetaan tukea heikkokuntoisten vanhusten pitkäaikaishoidolle muun muassa tarjoamalla asianmukaisia hoitopalveluja ja tarkistamalla sosiaalisen suojelun kattavuutta hoidon ja hoitajien osalta.
- Keskitetään voimavaroja sairauksien ehkäisyyn ja terveyden edistämiseen. Ne ovat parhaita keinoja ratkaista terveysongelmia, vähentää kustannuksia ja edistää terveellisempiä elämäntapoja.

Uusi kokemusten vaihtotoiminta ja kehityksen seuranta

Uuden tiiviin keskustelun ja osallistumisen kannustamiseksi komissio on suunnitellut toteutettaviksi seuraavat toimenpiteet:

Jokaista jäsenvaltiota pyydetään nimeämään korkea virkamies toimimaan yhteyshenkilönä kokemusten vaihdossa ja tietojen keruussa. Komissio järjestää säännöllisiä kokouksia, joissa yhteyshenkilöinä toimivat virkamiehet analysoivat ja arvioivat toteutunutta kehitystä.

Tarvitaan uusi väline, jonka avulla palvellaan paremmin jäsenvaltioiden yhteisiä etuja, lisätään kokemusten vaihtoa ja seurataan meneillään olevia muutoksia, mikä auttaa jäsenvaltioita järjestelmien uudistamisessa. Komission tarkoituksena on muuttaa sosiaalista suojelua Euroopassa käsittelevä kertomus tällaiseksi välineeksi. Kertomus ilmestyy jatkossa vuosittain nykyisen joka toisen vuoden sijaan. Näin sosiaalisen suojelun kehitystä voidaan seurata tarkemmin.

Kertomus laaditaan tiiviissä yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa, ja se perustuu tässä tiedonannossa esiteltyihin tavoitteisiin, jotka neuvostoa pyydetään hyväksymään.

Kertomus pohjautuu jäsenvaltioiden toimittamiin tietoihin, ja siinä esitellään sosiaalisen suojelun alalla tapahtuneen kehityksen pääkohtia.

Komissio pyytää neuvostoa tarkastelemaan sosiaalista suojelua käsittelevää kertomusta yhdessä yhteisen työllisyyskertomuksen kanssa.

Hakijamaiden asteittainen osallistuminen tähän prosessiin tehdään mahdolliseksi erityisjärjestelyin.¹³

Tarve laajentaa keskustelua

Sosiaalisen suojelun uudistaminen herättää paljon yleistä keskustelua ja osallistumishalukkuutta. Komissio ehdottaakin, että keskustelua laajennetaan siten, että siihen osallistuvat kaikkia asianosaiset tahot. Työmarkkinaosapuolia pyydetään osallistumaan prosessiin työmarkkinaosapuolten vuoropuhelua käsittelevässä komiteassa. Kansalaisjärjestöjen kanssa käytävien keskusteluja lisätään. Sosiaaliturvalaitoksia pyydetään myös osallistumaan keskusteluun.

Yhteisön toimielimiä pyydetään osallistumaan keskusteluun. Etenkin Euroopan parlamenttia, sosiaali- ja talouskomiteaa ja alueiden komiteaa pyydetään antamaan lausuntonsa ehdotetusta lähestymistavasta.

Komissio ehdottaa seuraavia **päätöksiä** yhteisen strategian laatimiseksi sosiaalisen suojelun uudistamista varten:

1. Neuvosto hyväksyy tässä tiedonannossa esitetyt neljä laajaa tavoitetta:

¹³ Sosiaalista suojelua Euroopassa käsittelevään vuosiraporttiin 1999 sisältyy tietoja KIE-maiden sosiaalisesta suojelusta.

- työntöön tekeminen kannattavaksi ja toimeentulon takaaminen
- eläkkeiden turvaaminen ja eläkejärjestelmien ylläpidettävyyden varmistaminen
- syrjäytymisen torjuminen
- korkealaatuisen ja ylläpidettävissä olevan terveydenhuollon varmistaminen.

2. Neuvosto hyväksyy sosiaalisen suojelun alalla tehtävän tiiviimmän yhteistyön puitteet, jotka perustuvat kokemusten vaihtoon, keskinäiseen yhteistyöhön ja meneillään olevan kehityksen arviointiin parhaiden toimintatapojen löytämiseksi.

3. Jäsenvaltiot nimeävät korkeita virkamiehiä prosessin yhteyshenkilöksi. Komissio järjestää kokouksia, joissa yhteyshenkilöt analysoivat ja arvioivat toteutunutta kehitystä.

Auttaakseen jäsenvaltioita uudistustyössä ja seuratakseen sen etenemistä komissio muuttaa sosiaalista suojelua Euroopassa käsittelevää kertomustaan, joka julkaistaan jatkossa ja annetaan joka vuosi neuvoston käsiteltäväksi.

4. Yhteisön muita toimielimiä, erityisesti Euroopan parlamenttia, talous- ja sosiaalikomiteaa ja alueiden komiteaa pyydetään osallistumaan tähän keskusteluun.

5. Työmarkkinaosapuolia, kansalaisjärjestöjä ja sosiaaliturvalaitoksia pyydetään osallistumaan keskusteluun.